

VÍGEPOSZ

(részlet)

BÜNDÖR PÁL

5. LAKOMA

— Megszokott módon ugyanis egy csorda nem
egyéb, mint legelésző marhahús. Vagy festői tárgy,
háttérrel. Vagy tudomást sem veszünk róla.

Musil

Ithaka: barna cipó.

A nagykéssel szép szeletet vágsz
a kis késsel vaját kensz rá.

Vagy zsírt.

Vagy margarint.

Vagy lekvárt.

Alumíniumfóliából kotrod ki a pástétomot.

Uralkodók asztaláról zuüllött gyermekeink fintorává:

— Már megint pástétom?

— Már megint vers?

Mondom én.

Mondom: Ó, valaki

megérti majd a sült csirkét is
teljes egészében.

Természetesen a pástétomot is
és az éhezést

nem.

A száraz, köhögésre ingerlő
levegőt.

Porcelán tányérből ezüstkanállal
antidatáljuk
a zsíros húslevest
— telt hassal szebben lehet énekelni.
Szilveszter!

RAJTA!

Bablevest kanalazol,
hogy a basszust is bele-
szelentsed.
Vigyázz — ne legyen ez cirkuszi mutatvány,
szívvel csináld,
különben sem vagy konkurrens,
akad ripacs-virtuóz,
aki kifingja a Nagyáriát.

Van fűszál, mit a Nap perzsel fel,
és van, amit a marha lelegel,
annak gyomrában ég el.
Ha nem eszel — éhezél.
Rajta, Szilveszter — énekelj!

Látjátok feleim, mik vagyunk?

Nincsen más szó, ki elájulhat
és elfelejti ő, mit jelent: Jó étvágyat!
— Jó étvágyat, emberek.

A dió is,
mit nem ér el a fán a barom,
diónak béle is gyomorban tüzel.
Gömb volt héja, tökéletes.
Szárnycsapása lett keménycsőrű madárnak.
Szárnycsapása tökéletlen emberi formánknak.

Kenyeret és cirkuszt?
Fölötte a kereszt, alatta a pöcegödör.
És csak énekel, és csak énekel!

6. AGFA, KODAC, ORWO etc.

Mihelyt a szemem nyitva van,
 lehunyom rögtön önmagam

Illyés Gyula

Játékot mímelő gyerekek
 a lencsébe sandítva.

Napi-
 heti-
 havi-
 és időszaki
 baj.

Az átlövő bedobja, a középcsatár berúgja.
 Gombostűfejnyi fejek lesik a jelenetet: a nép:
 Ich bin nicht Petőfi Sándor.

Két külügyminiszter aláír, mögöttük többen
 komolyak is, mosolyognak is egyszerre.

Kézre kerített merénylő. Havas alpesi táj.
 Akadályok az úton. Éremesélyes olimpiai jelölt.
 Hagyományápoló népi táncsoport.

Portré a hagyományápoló népi táncsoport
 vezetőjéről és egyben koreografusáról.

Ich bin nicht csikós, ich bin nicht gulasch.
 Személygépkocsik végeláthatatlan sora.
 Alfán agár. Krumplibogár felnagyítva.

A betű. Hótorlaszok.

B betű. Úrhajómakett.

C betű. Lear, vagyis híres színészünk.

Ich bin nicht Tokajer, ich bin nicht Paprika.

Hídavatás.

Két belügyminiszter szívélyes kézfogása, mögöttük többen
 komolyak is, mosolyognak is egyszerre.

Picasso lánya meztelenül, Hemingway lánya meztelenül.

A Teljesen Ismeretlen lánya meztelenül.

Ich bin nicht Piroshka, ich bin nicht Julischka.

Négy mérkőzésről letiltott labdarúgó, mosolyogva.

Útjavító munkálatok.

Két tehén,

hallani, ahogy rágnak,
 nyelnek,

rágnak, nyelnek
 ugyanegy falatot.
 Vendéglővé alakított szélmalom.
 Z, T, F betűk.
 Épülő városnegyed látképe.
 Távolugró a levegőben, — lám, mennyire másképpen
 ugrunk távolba, mint a macska, kutya, elefánt.
 Pótkocsis traktorok a malom előtt.
 Pazarul berendezett nappali szoba.
 Ládahegy, a képaláírás szerint déligyümölcssel tele.
 Fülben súlyos karika.
 Kertben korhadt fák.
 Kopognak a K betűk.
 Szilveszter! — ez lenne a vers,
 és ez már a *második sora?*
 A címe elrejtve:
 Az elmúlt időszakban a módosító javaslatra
 elhangzott észrevételek között
 akadt igen figyelemreméltó kiegészítéstervezet,
 mely a módosítás hatékonyságát jelentősen fokozhatná,
 olyan légkört teremtve ezáltal,
 mely a légköri zavarokat semlegesíthetné.
 Ja, ich bin Petőfi Sándor und Etzel auch.
 És ugrok távolba, szép piros gatyában, oldalt fehér csíkkal.

7. SZILVESZTER DÉLUTÁNI ÁLMA

Minden kínai japán.

Karl Kraus

*Két kiséger sütkérezik a házfal tövében.
 Barna bogár hallgatódzik.*

1. KISEGÉR   Az én hőszám Miki egér.
                     Az ám a beleváló fickó!
2. KISEGÉR   Te buta!
1. KISEGÉR   Miért lennék buta?
                     Miki egér megoldotta
                     az elveszett nyakék titkát,
                     leleplezte a timbuktuai összeesküvőket,
                     elbánt a gaz kalózzokkal.

2. KISEGÉR Te buta, Miki egér nincsen, nem létezik igazánból!
 1. KISEGÉR Miért lennék buta?
 Tudom én, hogy ő regényhős,
 tudom én azt,
 de hát az irodalmi művek hőseit
 nem azért alkották meg a művészek,
 hogy követendő példaképeket állítsanak élénk?
2. KISEGÉR Te buta!
 1. KISEGÉR Miért lennék buta?
 Miki egér nem olyan hős,
 aki az össz jó tulajdonságokkal bír?
2. KISEGÉR Te buta, hát nem tudod, hogy Miki egér
 megformálja ember!
 Ember találja ki a Miki egér történeteket!
1. KISEGÉR Miért lennék buta?
 Mi közöm nekem a művészhez?
 Engem a mű érdekel!
2. KISEGÉR Te buta, Miki egér a maga formájára
 a maga képére alkotta az ember.
 Miki egér nem egér.
 Miki egér ember!
1. KISEGÉR Akkor is egy rettenthetetlen hős,
 beleváló legény, úgy ám!
2. KISEGÉR Ember ő, aki utálja az egereket.
1. KISEGÉR Nem hiszem, nem hiszem!
 Ha ember is, tőlünk származik,
 egérszármazék ő.
2. KISEGÉR Te buta, ez egy okkal több, hogy utáljon
 bennünket.
 Lefogadom, tele van a padlása ocsmány
 egérfogókkal.
1. KISEGÉR Nem akarom ezt hallgatni!
 Hagyjál békén!
 Te gyalázatos!
 Az egér legszentebb ideáljait rántanád a sárba!
 Jaj nekem!
- B. BOGÁR *magának mondja Szerencsétlen egerek!*
 2. KISEGÉR Látod, milyen buta vagy?
 Kritikával kell viszonyulni az olvasmányainkhoz.

1. KISEGÉR Nem és nem, az én ideálom mégis Miki egér, ...
akár egér, akár ember!
Ha Miki egér ember, én is ember akarok lenni!
- B. BOGÁR Tényleg buta vagy, te kis egér!
1. KISEGÉR Hallgass te ... te bogár, hogy ne mondjak
csúnyábbat!
2. KISEGÉR Milyen pimaszság ez,
mit avatkozol a más dolgába, te bogár?
Belekotyognál olyanba, amihez nem értesz.
- B. BOGÁR Hah, nevetnem kell, én nem értek hozzá?
2. KISEGÉR Ha jól tudom, Miki egérhez hasonló hősoket
nem formált az emberi agy
példát a bogárvilágban keresve.
Hiszen ha nem is túl kedves nékem
Miki egér, az egérvilág mégis megihlette
az ember alkotókedvét — s az mégis ...
- B. BOGÁR Műveletlenek.
Miki egér, hah, nevetséges!
Arról olvastatok-e, hogy egy ember bogárrá
alakult?
1. KISEGÉR Nem.
- B. BOGÁR Hosszú elbeszélést írtak ám erről!
2. KISEGÉR Tényleg, hallottam erről valamit.
- B. BOGÁR Úgy ám, nem bogár emberi tulajdonságokkal,
hanem egy hús-vér ember,
aki bogárrá alakult.
2. KISEGÉR És?
1. KISEGÉR Milyen hőstetteket vitt véghez?
- B. BOGÁR Szóval ...
hogy is mondjam,
elég problematikus eset volt,
hiszen ez volt az első ilyen átváltozás,
tudjátok ...
hiszen az úttörők ...
hogy is mondjam ...
- EGEREK *összenéznek* Ugyan, ugyan.
- B. BOGÁR Nem fogtok nevetni,
ha ez a jelenség
nagyobb méreteket ölt.
Márpedig megjósolhatom ...

- PATKÁNY Ez az én helyem!
Sipirc innen,
tücskök, bogarak, egerek.
A többi el.
Ezek a hülyék, az embert csodálják,
hiába is titkolnák, s nem azt,
aki ilyen könnyen elzavarhatja őket!
Legalul vannak, és hiába,
a csúcs, a csúcs izgatja őket
s nem a száz lépcső odáig.
- SZILVESZTER *felébred* Azt álmodtam, hogy akácfa vagyok
és sehogy sem sikerül kivirágoznom.
Ez az álom jót nem jelenthet!
- PATKÁNY Még itt vagyok, ne idegeskedjél tehát,
tudod, a veszélyt megérezem,
elsőnek hagyom el a hajót!
- SZILVESZTER Mit beszélsz!
- PATKÁNY Zavarban vagyok, nem titkolom tovább.
Kétkedem, először történik ez velem.
Dulakodik az ösztön és az értelem.

8. SZILVESZTER TISZAVIRÁG RENGETEG

Választásom egykedvűsége miatt pedig
lelkiismeretem háborítatlan:
mindhárman egyaránt ártnak Szíriának.

De, tönkrement ember, mit tehetek erről?
Én, szerencsétlen, csak átvergődni szeretnék.
Megtehették volna a mindenható istenek,
hogy gondoskodnak egy negyedikről, aki tisztességes.
Én boldogan szegődtem volna hozzá.

Kavafisz

Szilveszter tiszavirág rengeteg
Szüleinek szemefénye
Szilveszter álmatlan éjszaka valahány
Őrök gyermek annak aki csak gyerekek ismerte
Pár ezer diák
Egyik a másiktól csupán egy nappal idősebb

Szilveszter tiszavirág rengeteg
Szilveszternek lenni olykor hátrány
Mind a rengeteg egyetlen zsákmány

Dombon állva
Szilveszter önmagának nem kiálthatja
Balszárny
Hú gyalogság
Támadás
Lenne mulatság
Hadvezéri pózban mutatná
Tartalék előre
Feláldozom
Elfelejttem azt a felejtgetetlen nyáréjszakát
Szilveszter mozgatja a lábán a kisujját

Ha vesznie kell
Vesszen mind
Esetleg egyetlenegy
Szilveszter tiszavirág egyetlenegy
Szilveszter olykor tömeg
Önmagával semleges
Esetleges
Olykor felesleges
A tömeg esetenként tetleges
Szilveszter figyelmes
Bólintása érdekes
Hangja rekedtes
Megjelenése kedves
Vallja a sarki hentes
Ha ideges a tenyere nedves
Különben rendes

Szilveszter el
Lelke ágyból felkel
Szemével mutat
Barátságosan kacsint
Míg észbe nem kap
Másra szolgál a szem
Vele enni kell

Szilveszter nyelv
 Szilveszter nyelv
 Amit nem érkezik szemével
 Lenyeli azt két kezével
 Szilveszter tiszavirág rengeteg
 Szilveszter szájával kalapál
 Agynak végbélnyílása a száj
 Kalapál
 Kalapál
 Kicsordul a nyál

Szilveszter önműködő szerszám
 Önműködően kikapcsol
 Nem lép át az adott határokon
 Csukjanak le hét percre mondja
 Feszítsenek keresztre
 Egy egész másodpercre
 Fecske szállt az ereszre

A rengeteg közt nagyon valószínű
 Még nem volt lesz egy hős
 Akit a gyepről nem zavar le a csősz

Szilveszter kabátja a vállfán
 Feje a hús párnán
 Cipője kopott a sarkán
 42-es
 Pompeji
 Az élet nem könnyű
 Sóhajtja halkan
 És semmi hála
 Belemosolyog a kamerába
 Betemeti a láva
 Így tanítják majd az iskolába'